

LÁ THƯ MỤC VỤ

Những năm tháng tù đầy đã giúp tôi nhận ra một sự thật là “Cái tốt học mãi vẫn không làm được mà cái xấu không cần học cũng tiêm nhiễm rất nhanh”. Qua những câu chuyện tán gẫu giữa các anh em tù hình sự, tôi biết họ chỉ cho nhau những kinh nghiệm thực tế về nghề mở ống khóa, giựt đồng hồ, ‘xoáy’ dây chuyền, móc túi, ‘triệt chó’ để đột nhập vào nhà, ‘xông’ thuốc mê, làm bạc giả... Những bài học ấy chỉ cần nghe qua một lần là đủ thấm vào đầu và đợi ngày quay về với xã hội hầu ‘ra tay’ cách thiện nghệ hơn. Giữa những anh em tù chính trị, trong hoàn cảnh xa gia đình như thế làm sao giải quyết những thèm muốn về sinh lý ? Cho nên không tránh khỏi những câu chuyện dâm ô, những cách thức truy hoan dâm loạn được loan truyền cho nhau, mà chỉ cần nghe xong là khắc vào đầu không cần lặp lại lần thứ hai ! Trong khi đó, những tù nhân nào muốn sử dụng thời giờ sao cho có ích trong tương lai, quyết định thắng nỗi sợ hãi (vì lệnh cấm) để học một thứ ngôn ngữ nào đều phải cố gắng hết mình, mỗi chữ phải lằm bằm cả ngàn lần mà chúng có chịu chui vào ký ức đâu, thế mới khổ !

Thật vậy, trong đời tù, điều ác điều xấu lây lan như một thứ dịch hạch, cái mảnh khoé cái gian xảo đục khoét lương tâm tù nhân như một cái ung bướu ác tính vậy, còn cái tốt phát triển một cách âm thầm. Có lẽ vì trong mỗi con người cái tôi, cái ích kỷ vốn nằm sẵn trong bản tính tự nhiên ngay từ lúc chào đời, kèm theo là những gương xấu lan tràn khắp nơi lại rất hấp dẫn. Đáng sợ nhất là những lời mời mọc tinh vi và rất hợp tâm lý của ma quỷ. Chính vì vậy mà Mẹ Têrêsa Calcutta đã từng lưu ý rằng : “Điều dễ làm nhất trên đời này là **phạm tội**”.

Vị sáng lập phong trào Hướng Đạo, ông Robert Baden Powell đã từng nhận xét : “Trong một đũa tré dù ương ngạnh và bướng bỉnh mấy cũng còn 5% tốt”. Riêng cá nhân tôi, tôi tin rằng trong con người, dù ác, xấu và dữ đến đâu, trong lương tâm vẫn còn hạt giống của sự thiện ; trái lại trong con người dù tốt lành và thánh thiện mấy cũng vẫn tiềm tàng hạt giống của sự tội. Nhưng hạt giống xấu dễ phát triển hơn hạt giống thiện mà chẳng cần cố gắng tí nào cả. Tôi nhớ lại một câu trong sách Tu Đức Học của Tanqueray : “Đời sống tâm linh mỗi người y như chèo thuyền ngược dòng nước, phải luôn vững tay chèo vì chỉ cần ngưng tay là bị cuốn xuống hạ nguồn !”

Để lý giải tình trạng tâm linh ấy, Chúa Giêsu lại dạy chúng ta một dụ ngôn khác mà rằng : “*Nước Trời ví như người kia gieo giống tốt trong ruộng mình. Nhưng lúc mọi người ngủ thì có kẻ thù đến gieo cỏ lùng lẫn với lúa rồi bỏ đi. Khi lúa lớn lên và trở bông, thì cỏ lùng cũng xuất hiện*”. Tôi tin rằng cuộc sống của mỗi người là một thửa ruộng. Có thửa ruộng mới 15 năm, có thửa ruộng 30, có mảnh đất đã 60 hay 80 tuổi đời. Từ lúc cất tiếng oe oe chào đời, Thiên Chúa đã gieo hạt giống nhân ái vào mảnh đất linh hồn mỗi người chúng ta và trao cho chúng ta chăm sóc, nhưng ma quỷ cũng gieo những hạt giống xấu vào đó. Chính Chúa Giêsu đã cảnh báo về sự tinh vi của ma quỷ là gieo lẫn với lúa rồi bỏ đi. Đáng lẽ gieo xong phải nán lại xem hạt giống mọc lên thế nào chứ, ai đời gieo xong lại bỏ đi ? Hẳn tự tin những gì hẳn gieo đều chắc chắn mọc lên mà không cần chăm sóc ?

Tôi nghĩ đến hai điều : một điều đáng sợ và một điều đáng buồn. Sợ là sợ cái tinh khôn của ma quỷ khi hẳn gieo xong là bỏ đi, vì khi thức dậy không thấy bóng dáng kẻ thù nên chủ ruộng tin rằng trong ruộng mình chỉ có lúa mà thôi. Từ đó sinh ra mất cảnh giác và thờ ơ mỗi khi xét mình, không cần phải làm kỹ lưỡng và thường thốt lên “Tôi có tội gì đâu mà xung !”. Buồn là buồn về sự đắc thắng của kẻ thù, những gì hẳn gieo đều mọc lên tươi tốt ! Thế mà giữa chúng ta vẫn còn người nghĩ rằng mình có thể tự nên thánh mà không cần ơn Chúa !

Linh mục Tâm Thường đã có lời nguyện tuyệt vời sau : “*Lạy Chúa, hồn con là thửa ruộng. Chúa là người trồng. Chúa đã nhọc nhằn vỡ đất hồn con. Tại sao con lại coi thường kẻ thù phá hoại ? Kẻ thù gieo cỏ khi con ngủ, vậy khi thức dậy con không thấy gì khác lạ sao ? Từ khi cỏ mọc cho tới khi lúa trở bông cũng cần thời gian chứ, có đăm mê nào trở thành lối sống nếu con đã không cưu mang nó bằng những tháng ngày dài. Có những sa ngã nào con vấp phạm mà đã không qua những tháng mở cửa linh hồn làm quen với dịp tội. Con không bao giờ vác cuốc thăm ruộng hồn mình để biết nắng mưa sao ? Sao con lười quá vậy ?*”. Linh mục Phạm Quang Hồng.